

ĀHENK

AYLIK FİKİR, KÜLTÜR ve EDEBİYAT DERGİSİ

SAYI 3 HAZİRAN'98

FIYATI: 200.000 TL (KDV Dahil)

Siiir

AHENK

HAZİRAN 1998

SAYI: 3

Aylık Fikir, Kültür ve Edebiyat Dergisi

Sahibi

KUSVA İletişim Ltd.Şti. Adına
Ahmet SEYMEN

Genel Yayın Yönetmeni

Ahmet SEYMEN

Editör

M. Sait KARAÇORLU

Yazı İşleri Müdürü

Özgür AKŞİT

Yayın Kurulu

M. Sait KARAÇORLU

Mesut BARIŞ

Mahmut EMEKLİ

Adnan ŞENOL

Muhterem AKTAŞ

Av. Hüseyin ÖĞÜTÇEN

Fikret ELÇİ

M. Emin TOPDEMİR

Muhammed HÜKÜM

İdare Yeri

Belsa Plaza 5-6 Blok No:

İZMİT

Dizgi

K / Soft Yazılım

Basım Yeri

Acar Matbaacılık Topkapı – İST.

BU SAYIDA:

EDİTÖRDEN / M. Sait KARAÇORLU

ÜSTADIM / M. Sait KARAÇORLU

ŞİİRİN HÜVİYETİ / Süleyman PEKİN

EĞİTİMDE YAPILAN YANLIŞLIKLAR ÜZERİNE / H.
BOSTAN

ŞAİRLER TOPLUMUN ATARDAMARLARIDIR / Zekâi İŞLER

KUR' AN VE ŞİİR / Kemal KAŞIKÇI

MEHMET AKİF ERSOY / Taşdan POLAT

SON ASRIN ÜÇ GÜZEL İNSANI / Muhammed HÜKÜM

DİVAN ŞİİRİ / Erdoğan MURATOĞLU

DAĞLAR / M. Ali KEHAYA

HAYAT VE ŞİİR / Adnan ŞENOL

HUKUK KÖŞESİ

FIKİH KÖŞESİ

KOCAELİ' DEN KÜLTÜR VE SANAT HABERLERİ

Şiir özel sayımızla karşınızdayız. Kusur ve hataları hoşgörünüze havale ediyoruz.

Güzelliklerini ise sizinle paylaşmak arzusundayız.

Şiirin ve sanatın gündemde önemli bir yer işgal ettiği şu günlerde cılız sesimiz kime ulaşır bilmiyoruz. Tartışmada bir taraf olma iddiasında değiliz. “**Gerçek sanatçı kimdir?**“ sorusuna cevap aranmasını ve farklı seslerin duyulmasını dikkate değer gelişmeler olarak değerlendiriyoruz. Ancak her olay ve olguyu paraya çeviren bir düzenek karşındayız. Bu düzenek para olarak karşılığı olmayana yok saydığı gibi var kabul ettiklerini de para olarak ederlerine göre derecelendiriyor. “**Fiyat**” ve “**Değer**” kavramlarının ciddi bir şekilde birbirine karıştırıldığı bu ortamda “**Gerçek sanatçı**” tartışmasının da paraya çevrilmesi kaçınılmaz gibi görünüyor.

Oysa biz; sanatın fiyat biçilemeyecek kadar değerli olduğuna inananlardanız.

Oysa biz; hayalleri sömürerek büyüyen bu düzeneğin kırılma noktasına geleceği günü umutla bekleyenlerdeniz.

Ahenk dergisi olarak bu duruşumuzun, bazılarında çocukça ve hatta anlamsız geldiğinin de farkındayız. Çok büyük bir mekanizmanın küçük bir parçası olmayı, sunulan imkanlarla, biçilen standartlarla, istenen imkanlarla yaşamayı benimsemek, içselleştirmek sonra mevcut durumu meşrulaştıran gerekçeler uydurmak yerine kendimiz olmayı ifade eden her türlü çabanın insan onuruna daha yakın olduğunu düşünmekteyiz.

Sizlerin desteği, katkısı, beğenisi ve hatta eleştirisi bile bu anlamda büyük bir güç kazandırmakta. Bu gücümüzün artmasının; sizlerin her yönüyle bu dergiyi sahiplenmenize ve paylaşmanıza bağlı olduğu ise ifadesine bile gerek olmayan bir hakikattir.

Yazışma adresimize her türlü çalışmanızı gönderebilirsiniz. Şiir, deneme, hikaye, desen ve çizgi çalışmaları Ahenk dergisinin çizgisini belirlemede en önemli unsur olacaktır. Eleştiri ve önerileriniz bizlere mutlaka ışık tutacaktır.

Dağıtım ile ilgili sıkıntımızı ancak beraberce aşabiliriz. Gerek elden ulaşımda gerekse daha ilerde imkan bulunabilirse posta yoluyla ulaşımda adreslerin bize bildirilmesi gerekmektedir. Bu konuda ayrıca destek ve katkılarınızı beklemekteyiz.

Mükemmel olmadığımızı bilmek, bir çok eksik ve kusurlarımızın farkında olmak ve bunları aşma azmi içinde çırpınmayı ise kendi payımıza düşen övünç vesilesi olarak değerlendirmekteyiz.

Tekrar buluşmak dileği ile.

Editör

ÜSTADIM !

Ölüm yıldönümünde aziz hatırasına...

M. Sait KARAÇORLU

Yine böyle bir Mayıs ayıydı. Üstad ölmüş dediler. Tabutunu taşıyacak dört inanmış adamdan biri olmayı ne kadar istemiştim. Ama Fatih Camii'nin avlusu, bencileyin on binlerce insanla dolmuş idi. Ruh hamurkârlığını yaptığın binler, on binler... Tabutun binlerce elin üzerinde uçuyordu. Kalabalığın dışında, lüks bir arabada, siyahlar giyinmiş yaşlıca bir bayan ilişti gözüme. Sosyetik bir bayandı. Ağlıyordu. Makyajlı ve buruşuk yanaklarından aşağıya doğru yuvarlanan billûr gözyaşlarını gördüm.

Seni buluşacağımız yere yolcu ederken özleyeceklerden biri de oydu. Farklı bir yerde duruyordu besbelli. Ama arkandan ağlıyordu. Senin arkandan onun gibi ağlayamadığıma utanıyorum üstadım

Seni çok özledik. Senin yokluğunu çok hisseder olduk şu günlerde. Anma törenlerinde “yeri doldurulamayacak” klişesi çok kullanılır. “Tabiatta boşluğa yer yok” fizik kuralını herkesin bilmesine rağmen. Ama sen hiç kaba hakikatlerle herkesin bildiği malûmlarla oyalanmadın. Bizlere hep “ötesi var. Daha ötesi var. Daha daha ötesi var” demiştin. Ve yerin doldurulamadı üstadım!

Seksen yıllık ömrüne her biri ayrı ayrı uzmanlık dalı olan beş altı alanda zirveye oturma başarısı sığdırdın. “Hayat mı? Eser mi ?” diye sık tekrarladığın ikilemi ”Hem hayat, hem eser” diye cevaplandırdın. Kuşe olarak kullanılan “Bir devre damgasını

vurmak’ tabirini gerçek anlamıyla tahakkuk ettirdin. Ve gittin üstadım!

***Bir idamlık Ali vardı asıldı
Kaydını düştüler mühür basıldı
Geçti gitti birkaç günlük fasıldı
Ondan kalan boynu bükük ve sefil
Bahçeye diktiği üç beş karanfil***

demiştin ya. Sen mutlaka bir kaç günlük fasıl değildin. diye başlayıp Ama biz bir hapisane duvarının dibine ekilmiş, boynu bükük ve sefil üç beş karanfil gibiyiz.

Sen şairdin. Yazardın. Her sayısız olay olan dergilerin yayıncısı idin. Sanatın fildişi kulesine çekilip yukardan ahkâm kesmedin. Politikanın içinde aktif bir mücadele adamı idin. Bir milletin ruhunun, tarihinin, örfünün pazara çıkarıldığı cadı kazanında tek başına, kalemimi bir kılıç gibi kuşanıp kaleler fetheden, sınırlar savunan kahraman idin. Öfkeliydin. Polemikçi idin. Tenkitçi idin. Taviz vermedin. Geri adım atmadın. Uzlaşmadın. Ve yenilmedin üstadım. Salyalı kuduz dilini İslam’a uzatmaya yeltenen oldu mu karşısında seni bulurdu.

Tüzel kişiliklerimiz yoktu. Kitle iletişim araçlarımız yoktu. Balıkların çıktığı kavağı anlatan tarihçilere, vak vaktan lisan öğrenen bülbüllere eyvallahımız yoktu. Üstadımız vardı. Kalemimi bir kez salladı mı savulanları, sinenleri, sesini kışanları

görür yüreğimiz yağ bağlardı. Sen İstanbul'dan fısıldasın biz Erzurum'dan, Kars'dan, Elazığ'dan, Bingöl'den Malatya'dan, Maraş'dan duyardık. Fısıltına yankı olur gürlerdik.

Sen şairdin Üstadım!

Sana “Sultan’ü-ş Şüera” dediklerinden daha fazlasıydı şairliğin. Hasta annenin “Keşke sen de şair olsaydın” dediği günden itibaren şair idin. Sonra Fransa dönüşü “Mistik şair”, “şarkın Boudleri” dedikleri dönemin başladı. Türk ediplerinin aristokrasisi içine bomba gibi düştün. Şairlerin ve ediplerin ağır topları, kendilerine kimseyi yaklaştırmayanlar, Yahya Kemal’ler, Abdülhak Hâmit’ler, Ahmet Haşim’ler edebi kudretin karşısında şapka çıkarmışlardı. Bohem’in içinde hep yıldız olan sendin. Hani Ankara’da Yahya Kemal; şiir okumanı isteyip de sen reddettiğinde, kendisi “Kaldırımlar”ı okumaya başlamıştı. Şaşırmıştın. Aşılması çok zor bir zirve olan “Kaldırımlar” şiirini.

*Sokaktayım kimsesiz bir sokak ortasında
Yürüyorum arkama bakmadan
yürüyorum
Yolumun karanlığa saplanan noktasında
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum*

*Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık
Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar
İN cin uykuda yalnız iki yoldaş uyanık
Biri benim biri de serseri kaldırımlar*

diye başlayıp

*Uzanıverse gövdem taşlara boydan boya
Alsa buz gibi taşlar alnımdan bu ateşi
Dalıp sokaklar kadar esrarlı bir uykuya
Ölse kaldırımların kara sevdalı eşi*

diye biten şaheseri. Burhan Toprak haftalar boyu kapalı gişe oynayan “Bir Adam Yaratmak” için “Eser değil şaheser” demişti. Muhsin Ertuğrul’u özel

dostluğunuzla beraber sanatın zirvesine taşıyan o büyük tiyatro eserini. Hüsrev’in “Beynim kanıyor” cümlesiyle beyinleri kanatmaya çalışan tiyatro eserini.

Elbette sadece o değildi beyinleri kanatan eser ve şaheser. Senin kaleminden çıkan her cümle, her beyit, her mısra okuyana dinleyene taraf veya karşı olana, sevene ve öfke duyana *söz gerçekten sihir kudretinde imiş* dedirtecek bir olağanüstülükte idi. Muhatabına anlatmak istediğin şeyi, en kolay, en kestirme, en çarpıcı, en umulmadık kelimeleri bulup kullanarak anlatırdın. Kelimeler senin elinde hassas bir beyin ameliyatı yapan cerrahın elindeki neşter gibiydi. İnsan idrakinin, ruhunun ve dimağının en ücra köşelerine kadar ulaşırdın. İster bir ruh hali, ister toplumsal kokuşmanın feryadı, ister bir heyecanın mesajı, ister hicvin, tenkidin küfre varan galiz saldırısı ... Ne olursa olsun ön planda olan hep lisan kudreti, ifadede ki olağanüstü belağat idi. Ve kim birkaç satır okusa imza ya gerek kalmaksızın “bu üstadım” derdi. O kadar ki bazı muharrirler dişe dokunur bir şeyler yazdığı zaman “bunu Necip Fazıl’a yazdırmış” diyen muarızlar bile olmuştu.

Ben yağmuru seninle sevdim üstadım !

[Bir hâl, ebedî bir yağmur. Yağmur değil pudra gibi bir çiseleme . Vicdan kıvranışı gibi, ter döküşü gibi bir şey . Bir gün on gün değil hep böyle, gece ve gündüz böyle.] ve sonra

[Yağmur] isimli şiir;

*Bu yağmur bu yağmur bu kıldan ince
Nefesten yumuşak yağın bu yağmur
Bu yağmur bu yağmur bir gün dinince
Aynalar yüzümü tanımaz olur*

*Bu yağmur kanımı boğan bir iplik
Tenimde acısız yatan bir bıçak
Bu yağmur yerde taş ve bende kemik
Dayandıkça çisil çisil yağacak*

***Bu yağmur delilik vehminden üstün
Karanlık kovulmaz düşüncelerden
Cinlerin beynimde yaptığı düğün
Sulardan seslerden ve gecelerden***

Ben yağmuru seninle sevdim üstadım.

Cumhuriyet döneminin bütün eli kalem tutanları senden az veya çok etkilendi. Sen şiirde ve sanatta madde planında kalan kabalıkları aşmayı öğrettin. Hadisenin ve eşyanın görünmeyen yüzünü, ruhunu, inceliğini, içinde taşıdığı sırlı, gizli anlamları anlamaya talip, anlatmaya sevdalıydın.

Şiir sen olmasaydın “Süleyman efendinin nasırına” mahkum kalacaktı. Belki sırf bu yüzden Ümit Yaşar “Beni siz zehirlediniz” diyerek hayranlığını ilan ve itiraf etmek zorunda kalmıştı. Keza “Sen buralarda harcanıyorsun, senin gibi bir beyin Fransa’da olsaydı dünya çapında isim olurdu” diyen, haklıydı. Nazım Hikmet, Nurullah Ataç, Abidin Dino, Ahmet Haşim, Peyami Safa, Bedri Rahmi ve hatta Abdülhak Hamid gibi sanat ve edebiyatın ileri gelenleri hayranların ve dostların idi. Sen uzun yıllar onlar için “Şarkın Bodleri” idin. “Mistik şair” idin.

Ancak bütün bu nümayişler elit çevren “Ben Müslüman’ım” dediğin ana kadar yanında oldu. Ağaç mecmuasında yavaş, yavaş kendini hissettiren dünya görüşü değişikliği Büyük Doğu ile perdeyi açınca önce bir şaşkınlık, sonra umursamazlık, sonra öfke ve düşmanlık gelmeye başladı. Burhan Belge “İslam Komünisti”, Falih Rıfkı “İslam Faşisti”, Yakup Kadri “Neo-Müzülman” diyorlardı. “Sabık Şair” demeye başladılar. “Necip Fazıl, sanatını fikrine kurban etti” dediler. Biri “Necip Fazıl, cinsi tükenmiş bir Osmanlı kalıntısı aydının son temsilcisidir. Bunlar

kendilerini her şeyi bilmeye zorunlu hissederdi. Elazığ kelimesinin etimolojik manasından tutun da mayonezin nasıl yapılacağına kadar her şeyi biliyorlardı” diyordu. Bilgiyi hakir görerek, bilgisizliği yücelterek...

Alkışlayanlar kurşunlamaya başlamıştı.

Ve sen Üstadım

Hepsine karşı tek başınaydın. Yılmadın. Geri adım atmadın. Davana gerçek anlamda inanmıştın. Onlar senin şahsına değil, inancına düşmandı. Onların düşüncelerine ve dünya görüşlerine ufacak bir tavizkâr tutumun olsaydı alkışlar devam edecekti. Uzlaşsaydın, “gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövse” idin, inandığın yerde değil onların safında dursa idin seni yere göğe sığdıramazlardı. Hayatının her karesine ölümsüz anıtlar dikerlerdi. Adına akademiler kurarlardı. Onların bayrağı olurdu. Seni selamlamadan uçan kuşu ölüme mahkum ederlerdi.

Ve sen Üstadım.

Kelimelerin büyüğü gücüyle onları nasıl yıldırırın ? Nasıl püskürttün ? Silahın sözcüklerdi. Gücün, paran, otoriten, iktidarın sözcüklerdi. Birine; [Pastahanesinden tanınan onuncu sınıf bir şiir fukarası. Tipine pek uygun olarak dahice bir buluşla teneşir horozu ismi takılan, gözlüklü, dikine tuğla suratlı, yüzünde hiç bir tahassüs çizgisi bulunmayan soğuk nevale] bir diğerine; [şahsiyet olma değil de şahsiyetler arası münasebet kurma, vitrinleme merakında, patlak gözleriyle bir koyun kadar saf bakışlı, gece hayatı üniversitesinden doktoralı, sonradan görme efendilerin köşkünde onların adiliklerini göre göre hizmet etmekte kusur etmeyen bir uşak] bir

başkasına [uzun boylu, altın renkli saçları, çakır Çiğ gözleri, çilli ve toz pembe yüzü, şapşal çehre hatları ve küçücük yusuvarlak kafasıyla ilk bakışta insana yakışıklı hissini verir. Her şey onda ilerigeri, sınıf-zümre, burjuva-köylü, patron-işçi gibi tabirlerle Moskova tertibi ezberleme logaritma çerçevesi içinde ve bir kaç kelimele leke sabunu prospektüsleri halindedir] iyice nefret ettiğin başka bir tanesine ise [çiçek bozuğu suratlı ve derisinin altı sanki için için iltihaplı bu adam batı kazanına cup diye atlama ve özünü inkarda ilklerden. Adüvvullah] demiştin. Bunlar indirilen maskelerdi. ‘Sahte kahramanları’ deşifre çabasıydı. Devleri cüce, cüceleri dev gösteren, sefil aynalı dolaba isyandı. Yalan üzerine kurulu köksüzlüğe gerçeği haykırmaktı. Hakikatin kafese tıklmasına tepkiydi.

Allah’ın bir pulunu bekleye dursun on kul

*Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul
Bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa
Yaşasın kefenimin kefilisi karaborsa*

*Kubur faresi hayat meselesiz gerçeksiz
Heykel destek üstünde benim ruhum
desteksiz*

*Siyaset kavas, ilim köle, sanat ihtilaç
Serbest verem ve sıtma mahpus gümrükte
ilaç*

demiştin. Sonra bu savaşı göze alamayanların yok olmaya razı olacaklarını uyardıydın. Bir nefes gibiydi, diriltin dizelerin;

*Sen bir devsin yükü ağırdır devin
Kalk ayağa ! Dimdik doğrul ve sevin!*

Yaşamak, “meselesiz” ve “gerçeksiz” ise “kubur faresine” denktir, demiştin.

*Ne kötü kaybetmek için sahiplik
Ölümlüyü sevmek ne korkulu iş*

diye uyardıydın.

Yayınlanan 8 şiir, 14 tiyatro, 7 senaryo, 3 hikaye, 2 roman, 4 hatıra, 17 dini tasavvufi, 47 siyasi, tarihi, inceleme türünde toplam 102 eser. Banka görevleri, Robert Kolej’de, Dil Tarih’de, Güzel Sanatlarda Hocalık. Askerlik. Konferanslar. Bütün yazıları ve tashihi de dahil bir kişi tarafından yapılan “Büyük Doğu” maratonu. Aktif politikanın içinde geçen süreler. Sekiz defada toplam 3 yıl, 20 ay, 8 günlük hapis. Seksen yıllık bir ömre nasıl sığıdı ? Bir değil bir kaç insan ömrünün bile yetmeyeceği bu zirvelere hangi güçle çıktın? Hangi yanardağdı yanan göğsünde? Meşalen binlere, on binlere, yüz binlere ışık oldu, güç oldu?

Üstadım

Seni özlerken bile saçtığın tohumun heyecanı sarıyor benliğimizi. Sen;

*Tohum saç bitmezse toprak utansın
Hedefe varmayan mızrak utansın
Hey gidi küheylan koşmana bak sen
Çatlarsan doğuran kısrak utansın
Eski çınar şimdi Noel ağacı
Dallarda iğreti yaprak utansın
Ustada kalırsa bu öksüz yapı
Onu sürdürmeyen çırak utansın
Ölümden ilerde varış dediğin
Geride ne varsa bırak utansın
Ey bin bir tanede solmayan tek renk
Bayraklaşmıyorsan bayrak utansın”*

demiştin. Biz o tohumu bitirmeyen toprak, hedefe varmayan mızrak, koşarken çatlaman küheylan görüntüsündeyiz. Cılız ömrümüze gecekondu kondurmakla dopdoluyuz. Kaybedeceklerimize sahiplik

etmenin savaşı içinde mağlup, mağdur ve mahzunuz. Vakit fukarasıyız. Nakit fukarasıyız. Aşk ve muhabbet, uzlet ve çile fukarasıyız. İzzet fukarasıyız. Yalana teslim, hayale mahkumuz.

Bir hapishane duvarı kenarına dikilmiş, boynu bükük ve sefil üç beş karanfil gibiyiz. Taşların çatlaklarından fırlayıp

çıkacak ve ruhumuzun etrafına örölmüş kalın duvarları yıkacak sarmaşık köklerine muhtacız.

Bir rahmet yağmuruna açtık ellerimizi, beklemekteyiz.

ŞİİRİN HÜVİYETİ

SÜLEYMAN PEKİN

Bir özgürlük çığıdır. Dayatılan kaygılardan ve dikte ettirilmiş bir hayattan çıkış yoludur. Akıntıya kürek çekerek nehirlerle istikamet tayin ettirmektir.

Anaforlar şairin düşüncesinden dumanlıdır.

Şiir kimi zaman elde bir avuç koro, kimi zaman beyinde burgu, kimi zaman da yürek çatlatan kılcak bir duygudur.

Aynı zamanda altını imzaladığınız kelime örgülerinin kavgasını vermektir. Değişen, direnen ve deliren bir ömrün varlığını isbat kavgası.

Sahili olmayan denizdir şiir... İçten yelken açmayanlara Arafat kadar uzak. Nuh'a Nuh kadar yakın. Ve İbrahim soyluların içidir şiir.

Şiir tetiktir... Tekdüzelğin alnuna dayalı... Cesetlere ölüm aşısıyla, ruhi giydirme azmiyle beslenir. Başarısız istatistiklere geçmez. Çünkü istatistiklerin kalbi yoktur.

Dördüncü boyuttur şiir... Zaman, mekân ve sıra dışı bir sığınaktır. Çağ sürgünlerine limandır, dolun şiir... Mülteci duyuşlara yasaktır, doyum şiir.

Şiir bir ayırım noktasıdır. Gece ve gündüzün dışında bir sınırsız andır.

Nasıl öleceğini bilme lüksü şaire aittir. O infilak edeceği günün gürültüsüne sahiptir.

Şiir bir gariptir. Hep bir şeylerden muzdariptir.

Şiir bir sondur. Sonsuzluğun ...

EĞİTİMDE YAPILAN YANLIŞLIKLAR ÜZERİNE

HAYRİ BOSTAN

Yaşamak için beslenme, soluma, dinlenme, korunma, ibadet gibi gereksinimlerin sürekliliği ve düzenli olması nasıl zorunlu ise, eğitimde de aynı zorunluluklar vardır. İnsanın doğumundan ölümüne kadar çevresiyle alış-veriş içinde olduğu, içinde bulunduğu koşullar gereği bir kişilik kazandığı; sonuç olarak toplum içinde kendine bir yer edindiği bilinen bir gerçektir. Eğitimin işlevi, kişinin, içinde bulunduğu toplumdaki yerini belirlemesine, öteki bireylerle sağlıklı iletişim kurmasına, yaradılışının amacına uygun, erdemli, tutarlı, kendisiyle barışık, sağduyulu bir kişilik kazanmasına yönlendirici, yol gösterici olmasıdır. Bu sınırın dışına çıkmak, kişinin doğuştan getirdiği devredilemez haklarına müdahale olur. O halde her konuda olduğu gibi eğitimde de, sorumlulukların nerede başlayıp nerede bittiğinin iyi bilinmesi gerekir.

İlgili ilgisiz, yetkili yetkisiz herkes çocukların iyi yetiştirilmesi gerektiğini, bunun çok önemli bir iş olduğunu söyler, anlatır ya da yazar. Fakat eğitim uzmanları dışında bu işin nasıldığını, neliğini somut bir şekilde ortaya koymaz ya da koyamaz. İslami, milli, sağlıklı bir eğitim için şüphesiz somut, bilimsel; araştırma, inceleme ve gözleme dayalı ilkeler, kurallar ve kesinlik kazanmış bilgiler vardır. Biz burada bir örnek sadedinde bunlardan bazılarını değineceğiz.

Çocukluğun ilk yılların dan itibaren çocuğun, oyuncağını kendisinin seçmesini, hatta üretmesini sağlamak, buna zemin

hazırlamak gerekir. Okul çağına geldiğinde kendine özgü bir kitaplık edinmesine yardımcı olunmalı. Okuyacağı kitapları bizzat kendisinin seçmesini sağlamak, doğru kitaplar seçebilmesi için belli kitapları önerme yerine yaşına uygun ve yararlı kitapları bulabileceği kitap ortamlarına götürmeli. Kitaplığını, odasını, yatağını, kendine ait eşyaları düzenli, temiz ve titiz kullanmasına rehberlik edilmeli. Evde ya da bahçede yapabileceği işlere katılımı sağlanmalı. Bunlar çocuğun kişiliğinin gelişimine, sorumluluk duygusunun gelişmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

İbadet sevgisi, ilgisi ve alışkanlığının kazandırılması için ona küçük ve güzel bir seccade, erkekse bir takke, kızsız başörtüsü alınmalı. Özellikle güzel havalarda, kutsal gün ve gecelerde; bahçe düzeniyle, mimari güzelliğiyle, iç süslemeleriyle olabildiğince güzel bir camiye götürülmeli. Namazdan önce ya da sonra imam, müezzin ve güzel insanlarla tanıştırılmalı. Böylece çocukluk anıları arasına ibadet ve kutsal değerlerle ilgili tatlı izler kazandırılmalıdır.

Yaşına göre çocuğun oyun ve oyuncak ihtiyacına çok özen gösterilmelidir. İnsanın her yaşta, yaşına göre oyuncağa düşkünlüğü ve ilgisi unutulmamalıdır. Bu geçici, iki günlük dediğimiz dünyada elde etmek istediğimiz bir çok şey, birer oyuncak değil midir bir bakıma?

Çocuklar ilgiye, sevgiye, şefkate doyurulmalıdır. Şüphesiz bu sevgi, ilgi ve

şefkat, onları sorumsuz, duyarsız ve şımarık yapacak şekilde ölçsüz ve bilinçsiz olmamalıdır. Çünkü sevgi sizlik ve ilgisizlik de, ölçsüz ve bilinçsiz sevgi ve ilgi de, düzeltilmesi mümkün olmayan, kalıcı kişilik bozukluklarına yol açabilmektedir. Sevgi ve şefkat konusunda “ifrat” ve “tefrit”ten ötürü heba edilen çocuklar az değildir.

Çocuğumuza sahip ola cağız, onu koruyacağız diye yapacağımız bazı yanlış tutum ve davranışlarla onu kendi ellerimizle suça, davranış bozukluklarına itebiliriz.

Çocuğa karşı dürüst olmalı, iyi bir örnek olmaya çalışmalı, onun güvenini kazanmalıyız öncelikle. Güven duygusu ise ancak karşılıklı olabilir ve süreklilik kazanabilir. Çocuğa güvendiğimizi her zaman hissettirmeliyiz, ona güvenmediğimizi hissettirecek tutumlardan sakınmalı, güvendiğimizi belli etmeliyiz. Bu, onun hatalarına sürekli göz yummak anlamına gelmemeli tabi. Hataları hoşgörü ile karşılamaya ve onları düzeltmesine, tekrar etmemesine fırsat tanımalıyız. Üzülerek belirtelim ki bu eğitim yanlışlıkları birçok anne, baba ve hatta eğitimci tarafından eğitimin gereği olarak yapılmakta, topluma önerilmektedir üstelik. Bunun sonucu olarak eğitim görmüş, kişilikli, nitelikli insan yerine, sırlarla dolu, iki yüzlü insanlar, içi başka dışı başka, özü-sözü birbirini tutmayan insanlar yetişmektedir. Hatta bu o kadar yaygınlaşmakta ki, toplumda uyumlu, istenilen insan neredeyse bu tipler olabilmekte, bir takım başarılarla ulaşmanın yolu da böyle çarpıklıklardan geçer hale gelmektedir. İkiyüzlülük, aldatma ve yalan üzerine kurulu ilişkiler... Bu ilişkiler hangi alanda olursa olsunlar, aile, arkadaşlık, komşuluk, ortaklık, politika, yönetim... Onun için katıksız sevgiye, dostluklara, güven duygusuna hasret kalmışız.

Hiç kimse, ne çocuğuna, ne öğrencisine, ne de ilişkisi bulunduğu herhangi kimseye yaşamı boyunca bekçilik ya da çobanlık,

yapamaz. İyi ki yapamaz, aksi halde insanların insanlar üzerindeki bu tahakkümü ömür boyu sürerdi.

Bu satırları okuyanlardan birçoğu belki dudak bükecek, nelerle uğraştığımızı düşünüp bu söylemeye çalıştığımız incelikleri anlamsız bulacaklardır. Keşke o kadar basit olsa... Çevremizde olup bitenlere bir gözlemci olarak bakarsak, çocukluğumuzu biraz açık kalplilikle anımsamaya çalışırsak, konunun ciddiyetini sanırım daha kolay kavrarız.

Bir insanı anlamak” ya da “anlayamamak” diye bir olay vardır. Acaba büyüklerimizi, küçüklerimizi, dostlarımızı, günlük hayatı birlikte paylaştığımız insanları ne derece anlamaya çalışıyoruz. Karşımızdaki insanı “doğru anlamak” diye bir derdimiz var mı? Bu, en azından kişilerin hemcinslerini kendi doğruları veya saplantıları ile yargılamalarını önleyecek, doğruyu bulma / görme şanslarını arttıracaktır. Kişinin iç dünyasında ve toplumun yapısını da ancak o zaman “sulh-barış” oluşabilir. İnsanlar bizzat kendi iradeleriyle doğruya yönelir. Yüce Rabbimiz’in (c.c) hidayeti de, bildiği gibi sadece ve sadece gönüllerin O’na yönelmesine bağlıdır.

Sözün burasında eğitimde dikkat edilecek bazı noktalara değinmek istiyoruz:

Ailede ve eğitim kurumlarında uyulacak eğitim esaslarında anne-babanın ve eğitimcilerin tam bir uyum içinde olmaları gerekir.

Çocukların uymaları için konulan kurallar çok olmamalı, basit, az ve çocuğun günlük yaşayışı ile ilgili, anlayabileceği ve uygulayabileceği kurallar olmalıdır. (yeme-içme, uyuma, temizlik, oyun... gibi)

Çocuklardan, yapmaları istenilen davranışların kesinlikle büyükler tarafından örneklenmesi gerekir.

Evde ve okulda çocukların yapabilecekleri işleri yapmaları teşvik edilmeli, hataları ve becerisizlikleri güzellikle ve yapıcı bir tarzda düzeltilmelidir.

Sevgi duygusu anne- baba ve öteki eğitimciler tarafından ölçülü açığa vurulmalıdır.

Çocuklarda görülen saygısızlıklar ölçülü bir şekilde cezalandırılmalı, dayak ve şiddetten çok ma'nevi cezalar uygulanmalı, yanlış davranışları onlara anlayacakları bir dille anlatılmalı, ikna yoluyla hatalarını anlamaları ve kabul etmeleri sağlanmalıdır.

Küçük yaştan itibaren yaş durumu dikkate alınarak belli dini ve ahlaki kurallara uymaları istenmeli, bu davranışlar özendirilmelidir. Bu tür güzel davranışları sadece eğitimcilerinin yanında değil her yerde uymaları öğütlenmeli ve benimsetilmelidir.

Özellikle aile içinde çocuğun eğitiminde anne-baba etkin olmalıdır. Varsa evde, dede, nine gibi öteki büyükler anne-babanın eğitimcilik işlemine karşıt, koruyucu rol oynama malıdır

Aile içinde birinci çocuk özel ilgi ve sevgiyi üzerine çeker. İkinci çocuk bu ilgi ve sevgiyi ortak olmakla birlikte, özellikle üçüncü çocuk olması durumunda ikinci çocuk arada kalmakta ve farkında olunmadan ihmal edilmektedir. Bu durumun yol açacağı olumsuzluklar ancak bilinçli, dikkatli ve hassas bir aile tarafından önlenbilir.

Çocuğun, yaşına göre alması gereken uyku bilinmeli ve düzenli olarak uykusunu alması sağlanmalıdır. Bunun için öncelikle gerekli ortam hazırlanmalıdır. (Topluca oturulan odalar dan ayrı bir oda gibi.)

Yaşı büyüdüğü halde altını ıslatma, kirlenme gibi sorunlar karşısında çocuğun

yanında başkalarına yakınmalar son derece yanlıştır. Ayrıca altına bez veya muşamba sermek, kirli kirli dolaşma cezası vermek, bu durumun süreklilik kazanmasına neden olur. Çocukta aşağılık kompleksine yol açar. Bunun yerine çocuğun yiyeceklerine dikkat etme, uyku esnasında belirli aralıklarla uyandırılarak ihtiyacını gidermesini sağlamak; bu arada gerekli yapıcı telkinlerle, bu davranışın, büyüyen bir insana yakışmadığını anlatma yoluna gidilmelidir. Ayrıca çocukta görülen benzeri durumların ardında bedensel bir rahatsızlık olabileceği düşünülmelidir. Sağlığın insan kişiliği üzerindeki etkisi şüphesiz büyüktür. Ahmaklık gibi görünen bir durum, gerçekte, az uyumadan, aşırı yorgunluktan, beslenme bozukluklarından ve benzeri nedenlerden ileri gelebilir. Bedensel bir rahatsızlık hissedilmeyecek kadar basit olduğu halde kişiliğin gelişmesinde büyük etki yapabilir. Bedensel ve zihinsel gelişme için iyi beslenme, uyku, tuvalet ve dinlenme alışkanlıklarının gelişmiş olması çok önemlidir.

Çocuğu arkadaşları ve akranlarıyla veya kardeşleriyle aleyhte kıyaslamak ve kışkırtmak da eğitimde sık sık rastlanan yanlışlardandır. Çocuğu motive etmeye hiçbir katkısı olmadığı gibi, daha çok tembelleşmesine, kıyaslandığı çocuklara kin ve nefret duymasına neden olur.

Yüce Rabbimiz'in bizlere en güzel armağanı olan çocuklarımızın eğitime daha bilinçli eğilmemiz gerektiğine bir katkıda bulunabilirsek ne mutlu.

ŞAİRLER TOPLUMUN ATARDAMARLARIDIR

ZEKAİ İŞLER

“Ses” ve “Söz” Allah’ın insanlara bahşettiği iki büyük nimettir. Sessiz ve sözsüz bir dünya düşünebilir misiniz? Yaprığın oynamadığı, suların çağlayıp, kuşların ötmediği bir ortam çok zevksiz ve korkunç olurdu herhalde!

Ses ve söz birbirleriyle yakından ilintili iki varlıktır. Un ve ekmeğin gibi. Ses hammadde, söz ise ondan imal edilmiş “yarı mamul” bir nesnedir. Neden ‘yarı mamul’ ? Hiç bir kurala uymadan, notasız, mahreç bilgisi olmayan yani sese ve söze hakkını vermeden karşısındaki kişiyle iletişim kurmak, ona bir şey anlatmak, ya da ondan bir şey istemek durumunda olan kimsenin kullandığı ses ve söze elbette yarı mamul diyebiliriz. Unu su ile karıştırıp hamur yapmak gibi bir şey bu. Bundan sonrası kişinin eğitim ve kültürüyle alakalı. O hamurdan ekmeğin, pasta ya da daha farklı şeyler yapılabilir.

Şiir bence o hamurdan yapılan en güzel pastadır. Hem lezzetli hem de kalori değeri çok yüksektir. Şiirde sözden tasarruf edilir. Yani en az kelimeyle yetinilir. Fakat sözün azlığına rağmen anlam ve duygu genişlemesi vardır.

Bazen bir mısra ile bir hayatı özetlemek mümkündür.

Mesela :

Yol O’nun varlık O’nun gerisi hep angarya !

Çok söze gerek var mı?

Şiirde nesirde olmayan bir şey var. “AHENK”, ve başka bir şey “DUYGU”,

eğer o yüksek duyguyu yakalayabiliyorsanız doyumsuz bir zevke ulaşırsınız. Şiirdeki bu yüksek tansiyon elbette onu yazanı da önemli kılıyor. Hani eserden müessire, sanattan sanatçıya bir yol vardır ya. İşte şair bu durumda çok önemli bir mevkiye oturuyor.

Şairleri haykırmayan bir millet, sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.

Şairleri toplumların atardamarları olarak kabul edebiliriz. Onlar yaşadıkları topluma sürekli taze kan pompalayan diri bir kalp gibidir. Düşünüp söyleyemediğiniz, hissedip de kelimelere dökemediğiniz duyguları onlar sizin için söylerler.

Bu söyleyişler bazen umut, bazen sevgi bazen de öfke ya da çaresizlik olabilir. Şiirin konusu hayatın kendisidir. Bu anlamda tarih, toplum, siyaset, insan, eşya.. yani herşey şiirsel bir dille anlatılabilir.

Memleketin haline bakıp, siyaset tıkandı galiba diye hayıflanırken şairin uzaktan;

“Silahsız kuvvetler vakt oldu tamam”

diyerek attığı çığlığı duyar ve bir vazifeniz olduğunu hatırlarsınız.

“Rabbim isterse sular büklüm büklüm burulur...”

dizeleri umutlarınızı artırır. Ve

Mehmedim üzülme başlar yüksekte

*Üzülme kalsakta eve dönsekte
Sanma bu tekerlek kalır tümsekte*

*Yarın elbet bizim elbet bizimdir
Gün doğmuş gün batmış ebet bizimdir.”*

Telkinleri moralinizi en yükseğe çıkarmaz mı?

Şiir, okuyana bazen şuur, bazen de isyan duygusu yaşatır;

*Erken uyanan dağların yüceliğini
severim,
Karanlık vadilere karşı ...*

*** **

*Kaynarken ortalıkta cehennem kazanları
Cennet barış masalları din/ettiler bizlere*

Öyle değil mi?

*Parmak senin, et senin, güç senin
İrade kimde ?*

diye soran şair haksız mı?

Şiir, umutla umutsuzluk arası duygular yaşatır çoğu zaman. Bazen dizeler sizi kahrederken bazen de içiniz umut dolar;

*Direkleri küfür olan konağı
Hak isterse yapar baykuş tüneği
Bazen kartal edip sivrisineği
Kartal kanatsız kuşa döndürür.*

Birden Endonezya aklıma geldi... nedense “Yeşil gözlerinden sen sorumlusun” diye bir arabesk kültürü aklımda kalmış, bende uyanan duygulardan şairlerin sorumlu olduğunu ifade etmeliyim.

Bir de şiirde ‘fakirliği anlatan’ dizeleri severim.

*Başımı sokacak bir damım yok
Uçsuz bucaksız dünyaya karşı*

ve ...

*Ne dürüm ekmek var heybemde
Ne içecek suyum var kana kana*

ve de

*Gölgesinde barınacak bir ağacım yok
artık*

Yoksulluğu, çaresizliği bize anlatmaz mı? Acı, acı...

Milletin malını soyan yiyen haramzadelere şairlerin anlamlı haykırıları vardır;

*Yiyin efendiler yiyin bu han-ı iştaha sizin
Doyunca, tiksirinca, patlayıncaya kadar yiyin*

...

*Şu ektiğin kimin mülkü
Bir garip fakirin belki
Perişan zavallı halkı
Soya soya ye efendim”*

Ellerinizi şakağınıza koyar, düşünme vaziyeti alır ve şu şiiri de okursanız, moraliniz düzelir ihtimal.

*Ayıptır beyler ayıp
Bizi aptallardan sayıp
Adalet için deyip
Hukuku pasaklayın*

Ve sözlerimizi adet üzere dua ile bitirelim; yine şiirle tabii:

*Senlik benlik ile kaybettik izi
Bizi kendimize buldur Yarabbi
Allahım içerde donup kalmış
Göz yaşlarımı erit
Ne olur, geri ver.*

KUR'AN VE ŞİİR

Kemal KAŞIKÇI

Söz söylemeyi bilenler hedeflerine ulaşma yolunda gerçekten başarılı olmuşlardır insanlık tarihi boyunca. Şairler ise söz meydanında lugat yarıştırmışlar, seyircilerini etkileme yolunda kıyasıya bazen yumuşak bazen de sert üsluplarla ama kendi içindeki edeb ve adabı ile mücadele etmişlerdir. Şiir kelimesinde varlığını bulan bu sanat, insanların bildiği harfler ve kelimelerden büyüğü bir anlam çıkartma kabiliyetinin de adı olmuştur.

Toplumun uzun yıllar boyu oluşturduğu kültür ve medeniyette şiirin ve şairin ayrı bir yeri olmuş, bir şairin medhini almak önemli olduğu kadar onun hicvinden kurtulmak daha önemli olabilmiştir. Bu durum şahsi değil de kişinin içinde yaşadığı toplumu etkiliyorsa bu daha da önemli olmuştur. Milli şairler, edebiyatçılar, sporcular... hep bu öneminden kaynaklanan bir “ayrıcılık grup”un üyeleridir onlar el üstünde tutulur. Öldükten sonra da onların şiirleri, yazıları okunur. Onlar için anma törenleri düzenlenir...

İşte böyle öneme sahip bir kültür, insanın tek hakimi olan Allah tarafından bir bakışla bize sunulur. Bu Kur'an'ın bakışıdır. Kur'an'ın nazil olduğu Arap toplumu için şiir ve şairler son derece önemliydi. Onların büyüğü güçlere sahip olduklarına, kahinlerin ve cinlerin onlara bu sözleri öğrettiklerine inanılır, onlardan çekinilirdi. Her kabilenin bir şairi vardı. O savaşlarda oklardan, mızraklardan, süvarilerden daha kuvvetli silah idi. Çünkü savaş önce şiirle, şiirin oluşturduğu

psikolojik güç ve ruhla kazanılır ya da kaybedilirdi.

Kur'an, şiirin ve şairin bu derece önemli olduğu bir topluma nazil olmuştu. Şiirden söz etmemesi, şairlerin cinlerinin olup olmadığını, onların insanüstü güçlere sahip olup olmadığını, açıklamaması düşünülemezdi. Ve hükmünü verdi:

“Şairlere gelince, onların peşinden sapıklar giderler. Onların her vadide şaşkın şaşkın dolaştıklarını ve yapmayacakları şeyleri söyleyen kimseler olduklarını görmedin mi?” (1). Ama bir şey var ki hemen söylenmeli unutulmamalı, Kur'an bu hükmü ile şiiri yasaklamaz. Bununla şiiri kötüye kullanmayı, yapmadığı-yapamayacağı şeyleri söylemeyi yasaklar. Yoksa biliyoruz ki; Hz. Peygamber Hassan b. Sabit (r.a)'a *“Müşrikleri hicvet. Bil ki Cebraile seninle beraberdir”* buyurmuştur. Zaten Allah-u Teala aynı surenin bir sonraki ayetinde *“Ancak iman edip iyi işler yapanlar ve haksızlığa uğratıldığında kendilerini savunanlar başkadır.”* Buyurarak şiirin değil şairin mahiyetinin önemli olduğunu bildirmektedir.

Müşrikler, Hz. Peygambere nazil olan Kur'an için şiir dediler. Hz. Peygamber'e de *“cinlenmiş, O'na cini garip şeyler öğretiyor. O bir şair”* demişlerdi. Zira O'na vahyolunan Kur'an bütün şairleri aciz bırakıyordu. Bütün şairlere *“Haydi eğer siz doğru iseniz Kur'an'ın bir benzerini; bir suresinin; bir kısmının benzerini getirin ve Allah'tan başka dost sandığımız herkesi de*

yardıma çağırın.” (2) diye meydan okuyor muhatap bulamıyor. Böylece O, iman ile küfür arasındaki savaşı daha başlamadan kazanıyordu. Tıpkı o gün Arapların savaşmadan önce şairlerinin yarışmaları gibi. “Ama Hz. Muhammed (S.A.V) şair değildi. Kur’an da şiir değildi. O ne nesir ne nazım idi. O sadece “KUR’AN’dı.” (3)

Kur’an dilleri ile nazil olduğu Arapların kelimelerini ve onların deyimlerini, darb-ı mesellerini kısaca onların kültürlerini oluşturan her türlü bilgiyi kullanarak onlara ilahi ve değışmez doğruları anlatıyordu. Onlar yüksek bir edebi icaza sahip olan bu Kur’an’ı kendi kültürlerine olan vukufaları ölçüsünde anladılar. Bu tabii idi. Hz. Ömer (r.a) bir gün minberden “*Divanınıza sahip çıkın. Zira o Kitabınızın*

açıklamasıdır. Sizin divanınız şiirinizdir.” diyerek buna işaret etmiştir. Daha ilk andan itibaren Kur’an’ı anlamak isteyenler Kur’an’ın kendisi, Hz. Peygamber’in izahlarını ve Sahabenin verdiği bilgiler yanın da eski (Kur’an’dan önceki) Arap şiirinden de istifade etmişlerdir.

Şiir ve şair öyle ya da böyle hayatın gerçekleri arasında keşke her şey ruha huzur veren şiir kadar hoş olsa. Şairler şiirlerindeki kadar gerçek olsa. Hayat bir şiir gibi hoş, akıcı ve güzel olsa.

1) *Şuara Süresi; 224*226*

2) *Bakara Suresi; 23*

3) *Söz meşhur Arap Şair ve Edebiyatçısı Taha Hüseyin’ e aittir.*

MEHMET AKİF ERSOY

(1873 / 1936)

Taşdan POLAT

Şiirde yeni bir çığır açan İstiklal Marşı şairimiz Mehmet Akif Ersoy, İstanbul'da doğdu. Babası Fatih müderrislerinden Mehmet Tahir Efendi, annesi Emine Şerife Hanım'dır. Babası ebced hesabıyla tarih düştüğü için ona "Ragif" ismini vermişti. Ancak yakın çevresi bunu "Akif"e çevirmiş ve bundan sonra bu adla anılmaya başlamıştır.

İlk tahsilini Emir Buhari mektebinde tamamlayan Mehmet Akif, daha sonra Fatih Merkez Rüşdiyesi ile Mektebi Mülkiye'nin İdadi (lise) bölümünü bitirdi. Bu okulun yüksek kısmına geçtiği yıl babasını kaybetti. Bunun üzerine yatılı olan Halkalı Baytar Mektebine geçti ve okulu birincilikle bitirdi. Mesleğiyle ilgili 3-4 yıl görev yaptıktan sonra, 1908 yılında Darulfünun Edebiyatı Umumiye müderrisliğine getirildi. Aynı zamanda Halkalı Ziraat Mektebi'nde de hocalık yapan Akif bunların yanısıra Umur-u Baytariye Müdür Muavinliğine tayin edildi. Balkan Harbi'nden sonra, Halkalı Ziraat Mektebi'ndeki görevi hariç diğerlerinden istifa etti.

1. Dünya harbi sırasında İttihad ve Terakkiye bağlı Teşkilat-ı Mahsusa aracılığıyla Almanlar tarafından Berlin'e davet edildi. Berlin seyahatı bize Safahat'ın "Berlin Hatıraları" bölümünü kazandırdı. Almanya dönüşünden sonra yine aynı teşkilat tarafından Necit'e gönderilen Akif, oradan da Medine'ye geçer. Lakin çok istediği halde Mekke'ye gidemez. Bu yolculuk esnasında da "Necit Çöllerinden Medine'ye" adlı dini aşk ve heyecan dolu şiirini yazar. Türkiye'ye

dönerken yolda Çanakkale zaferini duyar ve çok sevinir. Bu sevinç ve heyecan içerisinde Akif, Çanakkale Şehitlerine seslenen o muhteşem ve eşsiz şiirini yazar. Bir şey yapamadığından yakınır ve onlara şöyle seslenir:

*Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber,
Sana aguşunu açmış duruyor peygamber*

1. Dünya Savaşı'ndan sonra galip devletlerin, Osmanlıyı tarih sahnesinden silmek amacıyla yurdun dört bir yanında başlattıkları işgal hareketleri, vatan ve millet aşkıyla dolu istiklal şairimizi derhal harekete geçirmiş ve zaman kaybetmeden Ankara'ya koşmuştur. Burada Tacettin Dergahı'na yerleşen Mehmet Akif, halkı aydınlatmak ve mülki mücadeleye katılmalarını sağlamak amacıyla Anadolu'nun değişik bölgelerine gitmiş, buralarda yaptığı konuşmalarla halkı heyecanı ve galeyana getirerek İstiklal Savaşı'nın kazanılmasında oldukça büyük rol oynamıştır. Öyle ki yaptığı şiir ve konuşmalar çoğaltılarak karargahlara ve yurdun değişik yerlerine gönderilerek halkın dini ve milli duygularının coşması sağlanmıştır.

Sarsılmaz bir iman ve yılmaz bir mücadele ruhuna sahip olan Akif, en zor şartlar altında dahi ümitsizliğe kapılmamış, bilakis halka, devamlı ümit salar, metanet ve gayret içerisinde olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Bağımsızlık savaşının verildiği en zor günlerde kaleme aldığı İstiklal Marşı, işte bu inanç ve azmin,

Allah'a olan güvenin bir sonucudur. Milli Marşımızdaki şu mısraları bunu ne güzel ifade etmektedir:

*Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın
Kim bilir, belki yarın belki yarından da
yakın.*

Savaştan sonra İstanbul'a döndü. Ancak burada da fazla kalmadan dostu Abbas Halim Paşa'nın daveti üzerine Mısır'a gitti. Yaklaşık üç sene, kışları Mısır'da, yazları İstanbul'da kalarak ömrünü geçirmeye başladı. Bu arada Diyanet İşleri Reisliği kendisine Kur'an-ı Kerim'i tercüme etme işini teklif etti. Akif yapılan bu teklifi işin zorluğu ve mesuliyetinin ağırlığı sebebiyle ısrarla reddetti. Kur'an'ın kesinlikle tam manasıyla tercüme edilemeyeceğini, bu sorumluluğu almak için kişinin, ya çok alim ya da çok cahil olması gerektiğini ifade ediyordu. Nihayet Elmalılı Hamdi Efendi ile Hasan Basri Çantay'ın ısrarları sonucu Kur'an'ın "Meal" olarak çevirme işini kabul etti.

1926'dan itibaren Mısır'a yerleşen ve yaklaşık 10 yıl orada kalan Akif, bu süre içerisinde bir taraftan Mısır Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Türkçe dersleri verirken, diğer taraftan da meali tamamlamaya çalışmaktaydı. Titiz ve yorucu çalışmanın sonunda meali bitirmiş hatta iki defa da gözden geçirmiş olmasına rağmen, yeterli bulmadığından basılması için Ankara'ya göndermiyordu. Her defasında onlara mealin henüz daha bitmediğini söylüyor, bir nevi Ankara'yı oyalıyordu.

İşte tam bu arada, Türkiye'de, "Türkçe Kur'an" ve "Türkçe Namaz" girişimlerinin başlatıldığını ve bunun yavaş yavaş uygulamaya konulmaya çalışıldığını öğrenen Akif, Diyanet ile yaptığı sözleşmeyi derhal fesh ederek avans olarak aldığı 1000 lirayı Ankara'ya iade eder ve meali göndermekten tamamen vazgeçer. Hem vatan hasretini gidermek hem de hastalığını tedavi ettirmek amacıyla İstanbul'a dönmeye karar verir. Mısırdan ayrılırken meali yakın bir dostuna bırakır

ve O'na "Geri dönersem alırım. Eğer dönemezsem kimseye vermez yakarsın" der.

Büyük mütefekkir ve dava adamı olan milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy, yakalandığı hastalıktan kurtulamaz ve 27 Aralık 1936 yılında İstanbul'da vefat eder. Naşı Müslüman Türk Gençliğinin omuzları üzerinde Edirnekapı Şehitliğine defnedilir.

Mehmet Akif, özellikle şiir ve edebiyatta zirveye ulaşmış, İslam ahlakı ve milli seciye ile bezenmiş, vatan ve millet aşığı. büyük bir şahsiyettir. O'nu en güzel anlatan hiç şüphesiz yine kendisidir. Hemen hemen yazdığı bütün şiirlerini içerisinde toplayan meşhur eseri SAFAHAT'tan başka, Akif'i bütün yönleriyle olduğu gibi anlatan bir diğer eser ve şahısı bulmak mümkün değildir. Olanlar da O'nu gerçek manada anlatmaktan ve tanıtmaktan uzaktır.

O hayatı boyu hak ve hakikatten ayrılmamış, zulmün ve haksızlığın amansız düşmanı olmuştur. "*Emrolunduğu gibi dosdoğru ol*" ayeti ve "*Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır.*" Hadisini kendisine rehber edinmiş bir ideal ve dava adamıdır.

*Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.*

*Üçbuçuk soysuzun ardında zağarlık
yapamam
Hele hak namına haksızlığa ölsem
tapamam.*

İfadeleri O'nun bu yönünü bütün açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Hayatını dinin, vatan ve milletin hizmetine adayan milli şairimiz, bu gayenin gerçekleşmesi için her türlü çabayı sarfetmiş, şiirlerinde devamlı, halkın dertlerini ve problem lerini dile getirmeye çalışmıştır. Hayalle uğraşmayı bir nevi abesle iştigal olarak görmüş, hayatını

insanlara doğruyu ve hakikati göstermekle geçirmiştir.

*Hayır! Hayal ile yoktur benim alış verişim
İnan ki her ne demişsem görüp de
söylemişim*

*şudur cilt anda benim en sevdiğin meslek
Szm odun gibi olsun, hakikat olsun tek!*

ifadeleri onun bu konudaki kararlılığını oldukça güzel ifade etmektedir. O, inanç ve karakteri gereği, “Batı Medeniyeti” ve onun “Hayat tarzını” şiddetle reddetmiş ve Müslümanların bu hususta uyanık olmalarını istemiştir. Öyle ki Akif, bu

medeniyeti “*tek dişi kalmış canavar*” olarak nitelendirmiştir:

Kısacası Mehmet Akif; inancıyla, sanatıyla, şahsiyetiyle, ideal ve fikirleriyle hem yaşadığı döneme hem de bugünlere damgasını vurmuş, bu düşünce ve fikirlerini en zor şartlarda dahi yılmadan dile getirmiş ve hiçbir zaman yarınlardan ümidini kesmemiştir. şu mısralarda olduğu gibi:

*Doğacaktır, sana vadettiği günler Hakk’ın
Kim bilir, belki yarın belki yarından da
yakın!”*

SON ASRIN ÜÇ GÜZEL İNSANI

Muhammed Hüküm

Genelde insanların, özelde sanatçıların erdemleri onların hatırlanmasını sağlar. Sıradan bir insanın kalıcı bir erdemi onun anılmasına ayrıca bir gerekçedir. Yazarların ve sanatçıların özel vasıfları toplumun belli bir kesimini veya genelini ilgilendirir. Zamanın eleştirel sayfaları en nesnel olanıdır. Zorakılığı kaldırmaz, kendi süzgecinden geçirdiklerini sayfalarında bırakır, gerisini siler atar. Adeta hafıza kaybı içinde yok olur giderler. Bunun evrensel bir boyutu vardır. Metafizik, dünya ruhuyla örtüşen ya da onunla aynı soluğu soluyan bir şeyse kalıcı olur. Bu bakımdan geçmiş karanlık değildir. Dolayısıyla kendi aydınlıklarını geleceğe taşır. Bunun zorla olur bir tarafı da yoktur. Olaya böyle bakarken bir yandan da kendi kültürümüzü, onun geçmiş ve gelecek boyutunu düşünüyorum.

Kendi topraklarımızda unutulmuş ve kaybolmuş gibi görünen bir kısım erdemler ve erdemliler yeniden gün yüzüne çıkmışlar. Yüzyılımızın başından bugüne, hemen her on yılın zoraki desteği veya önde görünme şanslarıyla ortalıkta gezinenlerin, ikinci on yılın sayfalarında yok olduklarını görürüz. Zaman eleği, iri görüne bu fazlalıkları eleyip atar. Bir toplumun insan ruhunun yabancıları olan bir etkinlik, bulunduğu gün içinde vardır, sonrasında ise yoktur.

İşte bu anlamda Mehmet Akif Ersoy, Necip Fazıl Kısakürek ve A. Cahit Zarifoğlu bu üç güzel insan, toplumun erdemleriyle örtüşerek insanların gönüllerinde taht kurmayı başarmışlardır.

MEHMET AKİF ERSOY 1873 yılında İstanbul'un Fatih ilçesi, Sarıgözel Mahallesi'nde mütevazı bir evde doğmuş, mütevazı bir hayat yaşamış ve yalnız olarak 27 Aralık 1936 yılında vefat etmiştir. İdarenin ölümü gizli tutmak istemesine rağmen üniversite gençliğinin vefat haberini alması üzerine mahşeri bir kalabalık kitle ile cenazesi defnedilmiştir.

Mehmet Akif'in edebi şahsiyeti fikir adamlığı yönüyle bütünleşir. Edebi bazı sohbet yazıları dışında, bütün nesirlerinde ve şiirlerinde belli bir fikrin takipçisi oldu. Müslümanların gerileme sebepleri arasında, İslamiyet'ten uzaklaşma ve İslam'ı yanlış anlamamanın rolü üzerinde durarak, Müslümanların birlik olmaları gerektiğini savunarak;

Doğrudan doğruya Kur'an'dan alıp ilhamı,

Asrın idrakine söyletmeliyiz İslam'ı

beyti ile bu temel ilkeleri şiirlerinde sürekli işlemiştir.

İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkıyla bilin

Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak için.

dizeleriyle de Kur'an'ın sadece ahiret hayatıyla ilgili olmayıp, toplum hayatını düzenleyen bir bütün olduğunu savunur.

Mehmet Akif'in şiir külliyyatı SAFAHAT'ı okuyan kimse, Tanzimat'tan beri yapılanları, halen yapılmak istenenlerle birlikte doğru değerlendirecek bütün ipuçlarını bulabilir. O zulmü alkışlamazdı; zalimi asla sevmezdi. Ama mazlumların dostuydu...

Akif İstiklal Marşı'nda;

Ruhumun senden İlahi şudur ancak emeli:

Değmesin ma'bedimin göğsüne namahrem eli;

Bu ezanlar-ki şehadetleri dinin temeli

Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

dizeleriyle sanki bugünlere ışık tutarak milletin bütünlüğünün bozulmamasını istiyordu.

Ne acıdır ki; Kahraman Ordumuza şiirini Atatürk'ün başında bulunduğu TBMM'i, ayakta alkışlayarak İstiklal Marşı olarak kabul etmesine rağmen, günümüzde Atatürkçü geçinen bir kısım zevatin, bu marşın yerine başka şiirler koyma çabası içinde olmaları toplumumuzun içinde bulunduğu vahim durumu anlatmak için yeterlidir. Ancak merhum Akif'in hasta yatağında; "Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmayın." temennisiyle kendisine Cenab-ı Allah (c.c) dan rahmet diliyorum.

NECİP FAZIL KISAKÜREK 79 yıllık ömrüne şunları sığdırmıştır: birçok gazetede sayılamayacak kadar bol yazı... Ağaç, Büyük Doğu ve Rapor adlarıyla çıkardığı 416 sayı dergi... Düzineleri aşan konferans ve hitabe... ve 70 cildi bulan eser...

Eserleri tür ve konu çeşidi bakımından da ilginçtir: Şiir, tiyatro, hikaye ve romandan, dine, tasavvufa, tarihe ve siyasete kadar hemen hemen her alanı kapsar.

Yazdıklarının tümü, onu düşünür ve araştırmacı bir sanat adamı olarak çıkarıyor karşımıza.

Necip Fazıl'ın en önde gelen yönüyle şairliğidir. Şairliği de onun mütefekkir ve araştırmacı kişiliğinin bütün ipuçlarını taşır.

Şiirlerindeki "gaiblerden gelen ses" in yankısına ancak Yunus ve Fuzuli'de, Şeyh Galip ve Abdülhak Hamid'de rastlanabilir.

Çok çeşitli türlerde yazdığı halde yine de kendi seviyesini koruyabilen sanatçı, yalnız bizde değil, bütün dünyada azdır. Son şiirlerine kadar, şiirlerinin tekniğinde zaaf sayılabilecek hiçbir hataya rastlayamazsınız.

Gençlik döneminin KALDIRIMLAR'ı, orta yaşlılık döneminin ÇİLE'si ve yaşlılık döneminin CANIM İSTANBUL'u bu tekniğin belli başlı özelliklerini bünyelerinde taşırlar. SAKARYA TÜRKÜSÜ'nden ayaküstü söylenmiş bir NOKTALAMA'ya kadar bütün şiirlerinde kafiye hatasına, vezin aksaklığına, lisan bozukluğuna ve edebe aykırı söyleşilere rastlamak mümkün değildir.

Necip Fazıl, herkesin vazgeçtiği bir dönemde "değer" kavramıyla boyandı. Bir zamanlar kendimize ait değeri savunmak onurunu yükledi. Onun bir insan olarak, aydınların meselesiz bir dünyaya yöneldiği bir dönemde kalkıp bir şeyhin yanına gitmesi, insana verilmiş olanı, bir insan bütününde tanımaya çalışması bile tek başına bir yüceliğin işaretidir.

Karışık görünümüne rağmen bir nizam adamıydı. Düzensizliğe tepkisini ve intizam sevgisini, yazısından giyinişine, sohbetinden yürüyüşüne kadar her davranışında görmek mümkündür.

Harabelerin bile harap edildiği bir tahrip ortamında kendi içini, en güzel rüzgarın geçit yeri ve aynasını ebedi ışığın bir meşalesi yaptığı için galip ve muzafferdir.

Şairlerimiz bir bunalımın kesitlerini sunarken ve bir sunuşla yetinirken, Üstad Necip Fazıl bu yakalayış ve yorumlarını

yalın bırakmaz, genellikle bir sonuca bağlar:

*Diz çok ey zorlu nefis, önümde diz çok.
Heybem hayat dolu, deste ve yumak
Sen bütün dalların birleştiği kök;
Biricik meselem sonsuza varmak.*

Bir başka şiirini şöyle bağlar:

*Sanma bu tekerlek kalır tümsekte
Yarın elbet bizim, elbet bizimdir.
Gün doğmuş, gün batmış ebed bizimdir.*

Sakarya şiirinde, telkin ve önerilerini şöyle sonlandırır:

*Yol O'nun, varlık O'nun gerisi hep
angarya
Yüzüstü çok süründün ayağa kalk Sakarya!*

İşte bu çileli yollarda hayatını tüketen güzel insan üstat Necip Fazıl Kısakürek'in olağanüstü kişiliğine hasta olan bir zarif şairimizde merhum A. Cahit Zarifoğlu'dur.

A. CAHİT ZARİFOĞLU ise 1940'ların ilk çeyreğinde lise yıllarında yazdığı şiir ve hikayelerle edebiyatla tanıştı. İleride öncüsü olacağı bir şiir devriminin ilk ürünlerini Maraş gazetelerinde verdi. Bu dönemde Maveria dergisinde beraber çalışacakları Erdem Beyazıt, Rasim Özdenören ve Alaaddin Özdenören'le aynı

sıraları paylaştı. Edebiyat ve Diriliş Dergileri'nde şiirleri yayınlanan Zarifoğlu, 1986 Mayıs'ında kendisiyle yapılan röportajda "Hocam" diye nitelendirdiği Sezai Karakoç'tan çok istifade ettiğini belirtirken kendisinin yetişmesinde Karakoç'un büyük rolünün olduğunu ifade ediyor.

Zarifoğlu,"Ben öyle ilhamı beklemem. İlhamı gel derim gelir ve ben de şiirimi yazarım." derdi.

Marmara dergisinin çıkmasına öncülük eden ve O'nun en yakın dostu olan şair Akif İnan, Zarifoğlu'nun yapay vesilelerle ilham ediniş şiir yazmanın tamamen dışında olduğunu söylüyor ve ekliyor, "O'nun algıları da, okudukları da bizden çok farklıydı. Okumaktan öte çok yazan biriydi. Kendisine yöneltilen "en çok kimi okursunuz" şeklindeki soruya "en çok Cahit Zarifoğlu'nu okurum" şeklinde cevap verirdi."

Zarifoğlu'nun şiirleri dört kitapta toplanmıştır: İşaret Çocukları, Yedi Güzel Adam, Menziller, Korku ve Yakarış.

Hayat bir boş rüyaymış

Geçen ibadetler özürdür

Eski günahlar dipdiri

Seçkin bir kimse değilim

İsmimin baş harflerinde kimliğim

Bağışlanmamı dilerim.

A. Cahit Zarifoğlu

Bu üç güzel insanı hayırla yad ederken eserlerinin çağımız insanlarına bir ışık, gençliğimize ise edebi rehber olacağına inanıyorum

DİVAN ŞİİRİ

Erdoğan MURATOĞLU

“Şiir ne yana yönelirse yönelsin geçmişten tam kopamaz. Eski motif ve imgeleri de değerlendirmek, onlarla da beslenmek zorundadır. Kendimize, yani eski yüzümüze ayna olmamız, kendimize özgü olmamızı kolaylaştırır.”

BEHÇET NECATİGİL

Divan şiiri, 13. Yüzyıldan 19. Yüzyıla değin süren, kendine özgü bir dünya kurmuş, hayal alemi zengin, dar bir kelime hazinesiyle yeni zenginlikler oluşturma çabası içinde olmuş bir şiir ekolünün adıdır. Bazıları klâsik şiir, İslâmi Devre Türk şiiri, derken; bazıları da saray şiiri ve medrese şiiri adlarını da vermektedir. Bu yazımızda Divan şiiri ifadesini kullanacağız.

Divan şiirinin altı asır varlığını sürdürmesi, dikkat çekici bir durumdur. Altı asırlık dönemde bu şiir ekolünün oldukça nitelikli şiirler ortaya çıkarması daha uzun yıllar edebiyat araştırmacılarına kaynaklık edecek demektir. Bu da bu ekolün ne denli sağlam temeller üzerine oturduğunu bize gösterir.

Divan şiiri özellikle oluşum sürecinde İran şiirinden etkilenmişse de, daha sonraları onu aşmış ve kendi şiir anlayışını kurmuştur. Divan şiirinin kaynağında Kur’ân, Hadis, İslami ilimler, tarih, mitoloji, çağın ilimleri, devrin edebiyat anlayışı, milli özellikler, deyimler ve atasözleri bulunur.

Şiirin genel konusu AŞK’tır. Şiir ilahi, platonik ve beşeri aşkı içinde barındırır. Bundan dolayı Divan Şiirinde AŞIK - MAŞUK - AĞYAR (BÜLBÜL - GÜL - DİKEN) arasında bitmek tükenmek bilmeyen bir kavga sürer gider. Bu durum

beraberinde zengin bir anlam hazinesini getirir. İşte bu anlam hazinesi mazmun (klişeleşmiş söz ve anlatım)lardır. Böyle bir değerlendirme Divan şiirinin hayattan kopuk olduğu ve yüksek bir zümreye seslendiği sanısına götürmesin kimseyi. Çünkü divan şiiri hayatın içinde yer alan ve yaşadığı dönemin şiir dostlarını (çobandan, bilgine; ayakkabıcıdan padişaha) derinden etkileyen bir ekoldür. Şunu da unutmamalım ki; tarihin hangi döneminde şiir Osmanlı toplumundaki gibi geniş toplum kesimlerine seslenmiştir.

Divan şiirinin anlam zenginliğini, eşi bulunmazlığını, gerçek hayattan kopuk olmadığını ve geniş toplum kesimlerine seslendiğini son yıllara kadar ne yazık ki fazlaca dile getiren olmamıştır. Merhum Ali Nihat Tarlan ve Mehmet Çavuşoğlu’nun çırpınışlarını insanlar duymamak için kulaklarını tıkamadılar mı? Yine İskender Pala, Divan şiirini günümüz gençlerine sevdirmek için tek başına bir ordu gibi mücadele etmiyor mu? Bizim şiirimizi Washington Üniversitesinde Türkçe Profesörü olan Walter G. Andrewes’in çalışması ‘Şiirin sesi, Toplumun Şarkısı’ adlı eserde de vurdum duymazlığımız ortaya konmuyor mu? Hiç olmazsa yabancıların bu sesini duyalım da şiir geleneğimizin uçsuz bucaksız anlam zenginliğini keşfetme yolculuğuna çıkalım.

**BAŞLANGIÇTAN SONA DİVAN
ŞİİRİNDEN SEÇME BEYİTLER**

Âşık-ı gam-hârı gördükçe o tıfl-ı pür-cefa
Sâye-i zülf-i siyahın rûyine eyler nikâb
(İzmitli Saatîzade Sâib Ali Efendi 17. yy)

Yanarım mumlayın baştan ayağa
Nedür bu yanmağın payanı yok mu
(Dehhânî /13. y.y.)

Kendözünden kendiye kendi delil
Kend' özü kendözüne olmuş hâlil
(Aşık Paşa 14. y.y.)

Dedim visâline ermek dedi hayâl-i muhal
Dedim cemalini görmek dedi mübarek fâl
(Şeyhi / 15. y.y.)

Beni ağlan beni kim üstüme gelmez öliceğ
Bir avuç torpağ atar bad-ı sabâdan gayrı
(Necati / 15. y.y.)

Sor dil-i bî-çarenin hâlin perişân zülfüne
Hâlini bilmez perişânın perişân olmayan
(Ahmed Paşa / 15. y.y.)

Ah çok çok sevdiğim sanma kim az az ağlarım
Nâle eyler dururum derd ile durmaz ağlarım
(Zati / 16. y.y.)

Aşk imiş her ne var alemde
İlm bir kıl u kâl imiş ancak
(Fuzuli / 16. y.y.)

Aşk bir şem' -i ilâhidir benim pervanesi
Şevk bir zencirdir gönlüm anın divânesi
(Hayalî / 16.y.y.)

Kadrini seng-i musallada bilib ey Baki
Durub el bağlayalar karşına yarân sâf sâf
(Baki / 16. y.y.)

Dün kulağıma çalındı bize olmuş çalı
Korkarım çala çala ezgiye döndürmeyeler
(Bağdatlı Ruhi / 16. y.y.)

Ağyâr elemin çekme gönül nâfile gamdır
Hasmın sitemin anlamamak hasma sitemdir
(Nefi / 17.y.y.)

Bülbüller öter güller açar şad gönül yok
Hiç böyleliğin görmemişiz fasl-ı baharın
(Şeyhülislam Yahya / 17. y.y.)

Bahar-ı neyleriz ol gül-i zâr ü gonca femin
Gülüp açılması bin nev-bahara değmez mi
(Nailî / 17. y.y.)

Ey şiir meyanında satan lafz-ı garibi
Divan-ı gazel nusha-i kamus değildir
(Nâbi / 17. y.y.)

Gamzen füsün ile sühan eyler nezaketi
Çeşmin nigâh şekline kor nâz u nahveti
(Nedim / 18. y.y.)

Misâl-i bahr derûnunda saklayıp güherin
Hüner-nümâlîğa meyl etme var ise hünerin
(Seyyid Vehbi / 18. y.y.)

Turfe dükkân-ı hikemdir bu köhen tâk-ı felek
Ne ararsan bulunur derde devâdan gayrı
(*Ragıp Paşa / 18. y.y.*)

Hoşça bak zatına kim zübde-i âlemsin sen
Merdûm-ı dide-i ekvân olan âdemsin sen
(*Şeyh Galip / 18. y.y.*)

0 gül endâm bir âl şâle bürünsün yürüsün
Ucu gönlüm gibi ardınca sürünsün yürüsün
(*Enderunlu Vastf / 18. y.y.*)

İlm ise maksad eğer ârif-i nefis ol Gâlib
Kendini bilmeyen âdem gibi nâdân olma
(*Leskofçalı Galip / 19. y.y.*)

KARASEVDA*Adnan Şerifoğlu*

Yandı can ateşim damarımda kan yandı
Nice gördüm seni benzim gül açtı yar
Gönlüm yurduna kıyıcı cellatlar dadandı
Kana bulandı yürük sular yandı yar kana boyandı
Yar yandı kana boyandı yandı kan yor

İtrına uğramaz oldum o bakir bahçelerin
Dilimde sevdaya dair bütün güzel türkülerin
Sonu beni sana ve hüzne bağladı yar
Sonra kayboldu ufkuna giden bütün yollar
Söyle bana sevgililer hala nasıl ve nerde yaşar yar

Koşar adım ağaçların solmadığı bulvarlardan geçtim
Nisanda açar rahmet kokulu bulutlarla
Yorgun yağmurlara uğradı yollarım
Sevdanın eski yapı pazarlarda
Sümbül olup satıldığımı gördüm yar
Söyle bana senden gayrı sevda mı var

(NİZAM-I ALEM OCAKLARI ÖLÜM VE HAYAT KONULU ŞİİR YARIŞMASI ÜÇÜNCÜSÜ)

BOŞ HEYBE

Seher Keçe Türker

Çıplak bir göçebeyim
Gündüzlerin yetmiyor soluğu
Kadehimi mey doldurmaya
Soluklanırım gecenin kolunda
Aydınlık bazı köşe başlarında
Avareyim gölgelerdeyim
Dönüşü olmayan yollarda
Boyalı boş bir heybeyim
Kuru otların yalımında
Volkan olmayı beklerim
Parça parça vuslata doğru
Yol alıyor yangınım ucu
Korkarım bu yol da
Bir çırpıda sonlana
Boş heybe azığı bulamaya

BAŞKALDIRI GÜNLÜĞÜ

Kelimeler kaleme başkaldırıyor..
 Saldırıyor ünlemler cümle bileklere...
 İneklere şapka çıkarıyor hazret-i tabiat..
 Biat ediyor sonra ateşe ve suya..
 Çıldırasıya doğuyor gün gökdelen dağların arasından..
 Sârâsından akvaryumlar da payını alıyor..
 Zil çalıyor son dersine yürü yavrum..
 Yum gözlerini ki bu en tatlı düştür..
 Ama kelimeler de güpegündüz öldürülmüştür.

Kalemler kağıda başkaldırıyor..
 Daldırıyor süt sayfalarına mürekkebini..
 Edebini takınmasa balta katil bile olur..
 Boğulur belki ağaç denizinde majeste teknik..
 Çetnik çetnik kıymaya çekilir eşref-i mahlukat..
 Tâkat yettirebilsek de ayakta durabilse kıyam..
 Mayam biraz daha inatçı olaydı ne olurdu..
 Durdu duracak kalbim dünyada öyle mi?
 Hangi namuslu yaprağa yazmalı kalemlerin eylemi?

Kağıtlar kimlere başkaldırıyor..
 Çaldırıyor benliğinin beyazlığını kimlere?
 Filmlere konu olacak olan yaşamadıklarıdır..
 Sandır, sarsıntılıdır, isyan solumaktadır çehresi..
 Çaresi grevdir ve kalem tutan eller kırılmalıdır..
 Haykırılmalıdır paylaşmanın azameti ve nankörlük dersi bir bir..
 İstenmelidir binlerce yıllık teliften mahfuz alacak
 Ancak bu teklif yazarın beyninden vurulması demektir..
 Bu kağıdın derhal burulması gerektir!

Sorgu Yorgunu

*Bu dağın buzulu kızgın lav bekleler
 Bu çölün kumları çise dargını
 Bu yeraltı nehri kimin içinde
 Bu çağlayan var ya, suyun çığını*

*Bu fırtına üzgü, bu dalga yazgı
 Bu kuşun dilinde en güzel ezgi
 Bu masmavi boşluk sonsuza sezgi
 Bu katmerli bulut rahmet dolgunu*

*Bu yosunlu kaya toprak adayı
 Bu leşte böcekçe arslanın payı
 Bu döngü yoğurdu o dolunayı
 Bu yarasa aydınlığın yılmı*

*Bu virüsün bu evrende gücü var
 Bu doku, bu hücre iki kafadar
 Bu yükün hammalı ipince bir zar
 Bu yürekte kara sevda yangını*

*Bu uçkunla yandım, bu selle söndüm
 Bu nice sondur ki en başa döndüm
 Bu dünyadan hangi dünyaya indim
 Bu bitkin yargılar sorgu yorgunu*

Cazim Gürbüz

NİZAM-I ALEM OCAKLARI ÖLÜM VE HAYAT KONULU ŞİİR YARIŞMASI İKİNCİSİ

BEKLEŞİR YIĞINLAR

Küllü nefsin zaikatül-mevt
Okunur makamla,
Makamlar üstü,
Ha bugün, ha yarın
Bekleşir yığınlar...

Ve bir yıldız kayar gökten
Yaş akıtır gözler,
Sancı damlar yürekten
İnna lillahi ve inne ileyhi raciun
Nakarat olur dillerde,
Bir isim daha düşer kütükten...

Küllü nefsin zaikatül-mevt
Okunur makamla
Makamlar üstü,
Hayat bir oyun, eğlence, süstü,
Geç anlar insan...
Ha bugün, ha yarın
Bekleşir yığınlar...

Ali Parlak

(NİZAM-I ALEM OCAKLARI ÖLÜM VE HAYAT KONULU ŞİİR YARIŞMASI BİRİNCİSİ)

ÖLÜMSÜZ NAKARAT

Nur Alan

Kehkeşan'a sarılmak üzere yükselen.
 Şam yüce nakarat ile gideyim ölüme.
 Sıkletini yutmuş semanın kızıl ellerinde.
 Azrail'den önce Kur'an dokunmuş olsun ruhuma;
 Ondan önce duyurmuş olsun hayat, ölümü,
 Hayat, sonsuzu
 Hayat, doğruyu
 Hayat beni benden ondan önce almalı.

Ardımda;
 Turuncuya çalar manisini söylesin rüzgar.
 Susmuş olsun hayatın susturamadıkları,
 Susturur ya ölüm yalanları,
 Konuşturur ya sırları birer birer,
 Sonsuz notaları duyurur ya.

Şanı yüce nakarat uçuşurken minarelerden,
 Lal olan bir alem dolusu haykırsın bir daha.
 Ve yolculuk sonsuza.
 Dönüşü olmayan uzaklara.
 Her an yarınımızda olmuş yakınlara.
 Yakınlardan yakın Zata;
 Rahman'ken inayetinin ismi,
 Rahim olucakya
 Dualar gerek kalan geriye,
 Duacılar olmalı geride.
 Geçmeyen paralar gibi olunca,
 Boş soluklar
 Kur'an'ı örmüş olmalı dudaklar
 Secdeden izler taşımalı alınlar

Şanı yüce nakaratın sesi geliyor uzaktan
 Sondan kaçınıcı secdeye davetliyiz?
 Miracımızdan geri döner miyiz?
 Emir ne zaman gelir Hak'tan?
 Ağlayarak geldik, gülerek gider miyiz?

GÖNÜL

Bırak beni gönül, olmuyor işte
Dönüyor başım genişliğinde
Bırak, kaybolayım
İsteme benden kendimi bulmayı
Bırak ki
Buldum sanayim.

İbrahim Hamarat

OĞLUM

Biz
Bir sabanla tarla kadar kaba
Sen
Yeşeren Filiz kadar zarıfsin.
Biz
Günahlara batmış kapkara
Sen
Lekesiz çiçek gibisin
Oğlum
Daha rüzgarlara yelken açmadın sen.
Sıcak hiç kavurmadı,
Soğuk hiç dondurmadı,
Çula, kilime sarmaladı hep seni annen.
Tomurcuğun.

Sen
Güneşsiz sabahların çocuğusun.
Biz
Elimizde bayrağımız
Dilimizde zafer andımız...
Sen
Bizim ardımızdan gel
Güneşin doğduğu sırtlara doğru
Adımlarımız.
Nefesimiz bittiği yerde
Sen al bayrağı eline
Yokuşlara
Yokuşlara doğru
Yavrum.

Hamit Yusufoglu

AYA KASİDE

Hoş geldin ay
Hoş geldin geceler prensi
Bulutlarla süslemişsin
Sarayının görkemini

Hoş geldin buyur hay hay
Gönlümüzdedir yerin
O yalnız göklerdeki

Işığın önümüz sıra
Perili ovada
Kızlar sana türkü söyler
Yaprağına çiğ düşer bir Gül' ün
Sonra hatırlar bülbül çağlarını vay vay

Adnan Şerifoğlu

YİĞİDİM

Benim gardaş bu destanlaşan duygu
Garip menzilde çiçekler açtıran büyücü
Benim yiğidim
Tuna'nın akışında demetlenen
Dicle'ye selam gönderen
Sakarya'nın yakarışında ben varım
Yiğidim

Toroslardan esen yellerde
Dört iklim yedi bölgede
Samyelinin vurduğu güllerde
Allah-u Ekber dağlarında ölen benim
Yiğidim

Kars'la Edirne sınır mı bana?
Tanımam varırım gardaşa
Türkmen illerinde yaban taşa
Selam veren benim
Yiğidim

Yunus olurum deryada
Yusuf olurum kuyuda
İbrahim gibi ateş ortasında
Yürüyen gülen benim
Yiğidim

Coşkun Doğan

FATİHLERİN FETHİ

Lebaleb vagon döndü
Şehir yalın, hava tıknaz, vagon harcı alem
Tren durdu, inen dün müydü?
Soluğum yılankavi tarihin avucumda,
Lafazan özlem, reha gülü.
Alsında gitsin, ılgım yağmur bugünü,
Yadigar yarından hançeri çeksin.
Tren durdu, tarih hemen insin,
Geri versin, aldığı öğüdü,
Gözlerden gemiler geçmiyor gönüle, Fatih !
Tren durdu, kızakların insin.
Gücünün yetiştiği yere, yetişmezdi Bizans'ın emeli
Gönüllerin fethi var sırada, o güç gerekli
Gaflet, muhabbet topraklarla silinsin,
Tren durdu, "Şahi" lerin insin.
Şehit Hasan! Bayrağı dik tarihin trenine
Tren gitsin şimdi, gönüllerin Fethine.
Tren durdu...
İstanbul yolcu, ılgım yağmur dinsin,
Şimdi yolcu Fatihleri fethetsin.

Nur Alan

DAĞLAR

Mehmet Ali Kehaya

Dağlar. Sevgililer arasındaki engel. Aşıkla maşuku ayıran, sarp ve çetin dağlar Ancak bu dağları aşanlar kavuşmuştur sevdiklerine, özlediklerine. Ana yavrusuna, bülbül gülüne, Ferhat Şirin'ine..

Her hayal ve arzunun önünde bir dağ vardır. Bu dağı aşmadıkça hiçbir yere ulaşamaz. Allah-u Teala Kur'an-ı Kerim'de mealen **“biz dağları sabit kıldık”** buyuruyor. Dağlar her zaman oldu, var olacakta. İnsanların önünü kesmek dağların; aşmaksa insanın görevidir.

Her şeyin bir bedeli olduğu gibi insanın önündeki dağları aşmasının da bir bedeli vardır. Bu bedel ağır olabilir ama en ağır bedel muhakkak ki yılmaktır. Allah'ın habibi Peygamber Efendimiz dahi taşlanmadı mı? Açlığa terk edilmedi mi? vatanından kovulmadı mı? Ama O, yılmadı, azimle tırmandı ve her şeye rağmen önündeki dağları aştı. Her şeyiyle bize örnek olan hayatının bu pek dikkate aldığımız söylenemez, eğer almış olsaydık bugün bu halde olmazdık.

Tarih gösteriyor ki her kıyamın, her hareketin başarısı ödediği bedele bağlıdır. Fatih gemileri karadan yürütmeseydi İstanbul'u fethedebilir miydi?

Seyyid onbaşı kendinden ağır topu kaldırmıyorsa **“Çanakkale geçilmez”** diyebilir miydik?

Bazı şeyleri göze alamıyorsak bize hayat hakkı yok demektir. Eğer bir şeye “davamız” dediysek ve davamız için ölümü göze alamıyorsak davamız ölüme mahkumdur. Hiçbir dava güle oynaya kazanılmadı; hiçbir dava adamı saraylar da, köşkler de safa sürmedi. Mahatma Gandhi; kendi dokuduğu elbiseyi giymeseydi Hindistan bağımsız olamazdı. Bu gerçeği Peygamber Efendimiz asırlar önce belirtmişti **“din garip geldi, garip**

gidecek. Ne mutlu gurebaya.” O, garip olunmadan bu davanın yürümeyeceğini biliyordu. Günümüz materyalist insanı bu gerçeği fark edemiyor. Cenneti uzak mükafat olarak görüyor. Karşılığını peşinen görmeden hiçbir işe girişmiyor “Hakim” olma isteği sonsuz, “Hadim” olmayı düşünmek bile istemiyor. Her şey maddeye dönüşmüştür gözünde. Bunun bir delili de şudur: Eskiden şehrin en güzel, en merkezi yerine camiler, medreseler yapılırdı. Şimdi ise parklar, bankalar, alış-veriş merkezleri yapılıyor. Bu da gösteriyor ki, artık nefsanî arzular ve bunu sağlayan para her şeyin önüne geçmiştir. İnsanın önündeki Everest kendisi olmuştur. Kendini aştığı zaman muzaffer olacaktır. Ferdiyetçilik o kadar gelişmiş ki ümmet olma bilinç ve şuuru kaybolmuş, her şeyin üstünde kendi menfaatini gözetir olmuştur. Tebliğ, cihat gibi görevlerini unutmuş, kalbindeki iman ateşi külleşmiştir.

Bizler Müslüman olarak İslam için birşeyler yapmamız gerektiğine inanıyorsak her şeyi göze almalıyız. Allah-u Teala buyuruyor ki: **“Sizler Allah'ın dinine yardımcı olun ki, Allah'ta sizlere yardımcı olsun. Ayaklarınızı sabit kılsın** (1).“ Ne büyük bir müjde! Arkasında Allah gücünü bilen kimseyi kim mağlup edebilir ki? Kimde silah varsa güçlüdür demeyin; kimde iman varsa güçlüdür deyin. Düşünün Firavun'u, Nemrut'u ve sadece Allah'a güvenin yalnızca Ondan yardım dileyin. İman hem kuvvet hem de silahtır. Bilal-i Habeşi'yi, Ulubat'lı Hasan'ı, Sütçü İmam'ı, Nene Hatun'u, bizden ayıran nokta budur. Gerçek imanı tatmış biri için tüm kainatı karşısına almak bir hiçtir.

Necmeddin parlamalı; Hakkın sancağı dalgalanmalı; Sakarya ayağa kalkmalı diyor sak artık aşmalıyız dağları.

1: Muhammed Suresi 8

HAYAT VE ŞİİR

Adnan Şenol

Şiir; sözü etkili söyleme sanatı diye tanımlarsak yanlış olmaz sanıyorum. Bu nedenle insanla beraber var ve hep olacak. Şiir; bir incelik, bir zarafet ve estetikdir. İnsan daima iyiye, güzele ve mükemmele meyyal ve aşık olduğuna göre; ruhu şiire aşık, gönlü şiirle beraberdir.

Şiir; kelime ve cümlelerin cümbüşüdür. İnsan bu cümbüşten haz duyar, başka bir lisanla olsa bile. Güzel bir şiir veya müzik yabancı dilden olsa bile etkiler dinleyeni. Okuyanla dinleyeni ortak bir noktada buluşturur. Bu anlamda şiir; tüm insanlığın (hatta hayvanların bile) ortak lisanıdır.

Şiir; kelime ve hecelerle dans ederek konuşmaktadır. Tıpkı; boksı bize sevdiren Muhammet Ali'nin dansı gibi. Sabahın erken saatlerinde insanı tatlı uykusundan eden, kilometrelerce uzaktaki köyünden, şehre onun maçını izlemeye çeken cazibeyi düşünün. Bu güç Muhammet Ali'nin kaba kuvveti değil, boksı şiir gibi akıcı kılmasıydı. Yoksa O'nu da mağlup eden daha güçlü boksörler çıktı, isimleri unutilan, hatırlanmayan.

Tıpkı Brezilya futbolu gibi,. Futbolun beşiğinin İngiltere olmasına karşın Futbola bir estetik ve zarafet veren Brezilya ile İngiltere futbolunu izlerken aralarındaki farkı hissedersiniz.

Bir Şairin; *Trom / Tiki tak / Makinalaşmak istiyorum*. İfadesini okurken sanki eski bir makinenin çalışmaya başlamasını hissediyorum.

Bir başka Şairin; *Perde ardında perde, perde ardında perde / Her siper aşıldıkça gaye öbür siperde* beytini okurken sanki ardarda dizili engelleri tek tek aşıyor gibi oluyorum, öyle hissediyorum.

İşte; kelimeleri dans ettirerek anlatılmak isteneni okuyana hissettirme sanatı.

Aşkı, sevgililiği ve bağlılığı “*sensiz cennet bile sürgün sayılır*” mısrasından daha etkin nasıl anlatırsınız?

Şiir; tarih boyu hep en etkili anlatım ve etkileme biçimi olmuştur, muhatapları. Bunun için toplumların etkili güçleriyle şairler sürekli karşı karşıya gelmişler. Bunun için hep şairler eza ve cefa çekmişler. Bunun için yine şairler; “*Söz olsa kese savaşı / Söz olsa kestire başı*” demişlerdir.

Bütün bu söylediklerimiz şiirle ilgiliydi. Bir de şiirin kaynağı konusuna değinmek gerekir. Şiir her ne kadar şairin kelime ve hecelerle dansı ise de son şeklini alışına kadar geçen süreç de önemlidir Tıpkı ekmeğin son şeklini fırıncının elinde alması gibi. Şöyle söyleyelim; Oturun, bir ilham gelir dudaklarınızdan, kaleminizden kelimeler, cümleler kendiliğinden dökülür. Sizde şaşarsınız. Bir başka zaman yazayım dersiniz, yazamazsınız. Zaten içten yazılanlarla zoraki yazılanları okurken veya dinlerken hissedersiniz. Biri ne kadar itici ise diğeri de o kadar çekici ve etkileyicidir. Okurken veya dinlerken anlatılan olayı yaşatır, size. Yunus Emre'yi bu meyanda hatırlatmak sanıyorum yeterli olur.

Bence hayattan zevk almak için hayatı şiir gibi okumalı veya hayatı şiirleştirmeliyiz. İçten yaşamalı, haz duymalıyız yaptıklarımızdan. Bugün yaşadığımız hayattan zevk alamıyorsak şairlik yönümüz köreldiği içindir, diye düşünüyorum.

Şairin “*Müteşair çoğaldı, / Şair azaldı, / Yok yok Şairin sadece adı kaldı* dediği gibi, hayatın da sadece adı kaldı dersek bilemem ne kadar yanıldığımızı...

HUKUK KÖŞESİ

BUGÜNKÜ HUKUKUMUZDA ÇEK VE SENET

Av. Hüseyin Öğütçen

Türk Ticaret Kanununda düzenlenmiş olan “Kıymetli Evrak” kavramı; bir hakkın bağlı olduğu senet diye tanımlanabilir. Öyle ki, bu senet olmadan o hak ileri sürülemez. Kıymetli evrakın tasnifinde alacak senetleri, emtia senetleri ve hisse senetleri görmekteyiz.

Bunlardan alacak senetleri başlığı altında en önemli bölümü ticari senetler (poliçe, bono ve çek) oluşturmaktadır ki; günlük hayatımızda özellikle bono ve çek sık sık karşımıza çıkabilmektedir. Poliçe ise, özellikle sigorta işlemlerinde, trafik kazalarıyla ilgili sigorta ve tazminat konularında halkımızın karşılaştığı bir belgedir.

Asıl üzerinde durmak istediğimiz bono (emre muharrer senet ki, halk arasında genel olarak” senet” diye anılır) ve çeki tanımlamakta ve hukuki mahiyetini açıklamakta halkımız için pratik faydalar olduğu kanısındayım.

Bono (senet); mücerret (soyut) bir borcun ikrarı demektir. Bonoda bulunması gereken asli unsurlar; senet metninde bono veya emre muharrer senet kelimesinin bulunması, kayıtsız şartsız muayyen bir bedeli ödeme vaadi, kime veya kimin emrine ödenecekse onun ad ve soyadının bulunması, senedin tanzim tarihi ve borçlunun (ödemeyi taahhüt edenin) imzası. Bunlardan birinin bulunmaması halinde o senet, bono hüviyetini kazanamaz. Senette vade yoksa, borçlu tarafından görüldüğünde ödenecek demektir. Bonolarda açığa atılan imza geçerlidir. Tabii ki, bononun diğer asli unsurları bilahare lehdar (alacaklı)

tarafından doldurulabilecek demektir. En iyisi; bonoyu imzalayacak olan borçlu, imza atarken bononun diğer doldurulacak kısımlarının doldurulmasına dikkat ederse, ileride sahtecilik v.s gibi ihtilafların da önüne geçmiş olur.

Bonoda yazı ve rakamlarla gösterilen miktarlar arasında fark varsa, yazı ile gösterilen bedele itibar edilir. Bono metninin değişik kalemlerle yazılması mümkündür. Bonoya yazılmış faiz, şartı, yazılmamış sayılır. Bonolarda vadeden itibaren lehdarın borçluya ibraz için zaman aşımı süresi üç yıldır.

Çek ise; Hukuki mahiyeti itibariyle bir ödeme aracıdır. Nakit para yerine ödeme amacıyla kullanılır. Çekte bulunması gereken asli unsurlar; Çek kelimesi, muayyen bir bedelin ödenmesi için kayıtsız şartsız bir havale, ödeyecek olan kimsenin adı ve soyadı, keşide tarihi ve yeri, çeki keşide edenin imzasıdır. Bu unsurlardan bir tanesi noksan olsa o belge çek hüviyetini kaybeder. Çekte vade yoktur, görüldüğünde ödenir. Ancak halk arasında bir teamül-centilmenlik gereği sayılarak genellikle çekler, üzerlerinde yazılı keşide tarihinden önce bankaya ibraz edilmezler. Çek için öngörülen ibraz süreleri, hak düşürücü sürelerdir. Bu sürelere dikkat etmek çok önemlidir. Eğer çeklerde keşide yeri ile muhatap banka şubesi aynı yer ise, ibraz süresi 10 gün, keşide yeri ile muhatap banka şubesi farklı yerler ise bir aydır. Bu sürenin hesaplanmasında bazıları yanlışla düşmektedir. Çek nerede ibraz edilirse edilsin dikkat edilecek husus, çekin ön

yüzündeki banka şubesinin neresi olduğu ve keşide yeridir.

3167 sayılı “çekle ödemelerin düzenlenmesi ve çek hamillerinin korunması hakkında kanunun 16. Maddesi, ibraz süresi, içinde karşılığı bulunmaması halinde keşide edene bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ve ayrıca bir ilâ beş yıl arasında bankalarda çek hesabı açma yasağı getirmiştir. Ancak karşılıksız çekten dolayı cezai kovuşturma, mağdurun şikayetine bağlıdır. Ancak karşılıksız çeki keşide eden, çek hamiline olan borcunu ödediği takdirde hapis cezasından kurtulur.

Çek ve senetler (bonolar), ciro edilebilir. Cirantalar kademeli olarak kendinden sonrakilere karşı müştereken ve müteselsilen sorumludurlar. Çek ve senetleri alırken verene ciro ettirmekte

yarar vardır. Ciro ettirmeden aldığımız kişi, o çek veya senetten sorumlu olmaz.

Çeklerde hamilin (çeki taşıyanın) icrai ve cezai yönden başvuru hakkı, ibraz süresinin bittiği tarihten itibaren altı ay geçmekle zaman aşımına uğrar.

Borçluyu ödemeye zorlaması yönünden hem cezai ve hem de icrai bakımdan çekin yaptırım gücü, bonoya nazaran daha fazladır.

Çek ve senetlerin normal yollardan (ibraz yoluyla) ödenmemesi halinde, yasal prosedüre göre devlet gücüyle yerinde ve zamanında ödenmesiyle, yasal olmayan yollardan (Mafya gibi) ödenmesi arasındaki oran; o ülkenin maddi-manevi gelişmişliği veya geri kalmışlığı ile doğrudan ilgilidir.

FIKİH KÖŞESİ

Alpaslan Oğuz

SORU: İmam nikahı nedir?

CEVAP: Nikah, ergenlik yaşına girmiş bir kadınla bir erkeğin daimi bir evlilik birliğini oluşturmak üzere, belli bir mehirle, dinen geçerli ve muteber şekilde birbirleriyle evlendiklerini belirten beyanlarıyla yapılan bir akiddir.

Bu nikahın, dinen geçerli olabilmesi için bazı şartların bulunması gerekir. Bu şartları taşımayan nikah geçersizdir, nikah değildir. Hz. Peygamber “*Nikahı ilan ediniz. Onu kalabalık içinde yapınız ve düğünde def çalınız*” buyurmuştur. Hadisde nikahın ilan edilmesi emredilmektedir. Bu sebeple ilan edilmeyip, gizli yapılan nikahlar sahih değildir. Yine bir hadiste “*Velisiz nikah olmaz*” buyrulurken anne ve babanın iznini şart koşmaktadır. Bugün bazı gençlerin anne ve babalarından habersiz bir şekilde, etrafa ilan etmeden gizlice yaptıkları nikahlar, sahih bir nikah değildir. Bu tür davranışlar flört hayatından farklı bir şey olmayıp, sadece kendilerini kandırmadır.

Ayrıca nikahın hukuken geçerli olabilmesi için de devlet tarafından onaylanması gerekir. Yani resmi nikah olmadan, yapılan nikahlar “hukuken” geçersizdir. “Resmi nikah” yapılması şartı Osmanlılarda da mevcut idi. Çünkü Osmanlı Aile Hukuku Kararnamesinin 37. Maddesinde “Nikah akdinde damat veya gelinin ikâmetgâhı bulunan kaza hakimi veya bunun özel izin ile bu işe tayin ettiği vekil hazır bulunup nikah akdini tanzim ve tescil eder” emri yer almaktadır. Yine aynı kanunun 33’. Maddesinde de “Nikah akdinin icrasından evvel keyfiyyet ilan olunur” emri ile nikahın nasıl yapılacağı açıklanmıştır. Bu nedenle yetkili mercilerin onaylamadığı nikahlar hukuken geçersiz olup, taraflar nesep, miras gibi konularda herhangi bir

hak iddiasında bulunamazlar. Bunun için de bu haklardan mahrum kalacaklardır.

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız sebeplerden dolayı günümüzde imam nikahından önce mutlaka “resmi nikah” yapılmalıdır Çünkü resmi nikah olmadan yapılan bir imam nikahı hukuken geçersiz olduğu gibi dinen de sakıncalıdır.

Günümüzde islam adına iki büyük yanlış devam etmektedir Birincisi anne ve babaların çocuklar daha rahat konuşsun, alış veriş yapsın diye resmi nikahtan önce yaptıkları imam nikahıdır. Bu çok sakıncalı bir davranıştır. Bazen bir takım anlaşmazlıklar nedeniyle “Ben kızımı vermiyorum” veya “oğlum bu kızla evlendirmem” gibi tavırlar olmaktadır, bunun ise dinde yeri yoktur, haramdır. Ve boşama olmaksızın nişanın bozulması veya evlenmekten vazgeçilmesi durumunda o kız başka birisiyle evlenemez, evlenmesi de zinadır ve haramdır. Bu nedenle asla resmi nikahtan önce imam nikahı yapılmamalıdır

İkinci büyük yanlış da Üniversite ve Liselerde bazı gençler kız arkadaşlarıyla aralarında gizlice nikah yapmaktadırlar. Yapılan bu nikah da anne baba izni, ilan ve resmi onay olmadığı için hukuken ve dinen geçersiz olup nikah değildir Yukarıda geçtiği üzere Hz. Peygamberimiz nikahın ilan edilmesini, etrafa duyurulmasını ve anne babadan haberli olarak yapılmasını istemiştir. Dine uygun olan budur.